

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Kopárok befásítása.

A tavasz beálltával, most folyik javában a kincstári erdőbirtokokon azoknak a csemetéknek a kiszedése és a szélrózsa minden irányában való szétküldése, melyeket a magas ministerium egyes magán birtokosoknak, községeknek, egyesületeknek adományozott oly czélból, hogy a birtokukat képező kopár területeket beerdősíthessék.

Előttünk fekszik a földmivelésügyi ministeriumnak kimutatása, mely szerint a folyó évi ültetéshez kéretett 36.924.900 különféle csemete, míg ennek ellenében készlet hiányában csak 22.069.000 darab volt kiszolgáltatható s így a kereslet az adományt 14.855.000, szóval tizenegy millió nyolczszáz ötvenöt ezer kilencz

száz darabbal haladta meg. Legnagyobb volt a kereslet az ákácznál, azután következnek a különféle fenyők és végül a kocsányos tölgy. Egyéb fanemek szükséglete ezek mellett eleményszőleg csekély.

A kopárok befásításának szükségességét és hasznos voltát mind szélesebb körben kezdik már belátni s igyekeznek a régi rabló gazdálkodás szomorú következményeit helyreütni. Csakugyan megdöbbentő kép tárul a figyelmes szemlélő elé, ha hazánk egyes vidékeit megfigyeli és látja a millió holdnyi pusztá területeket, melyek silány kecskelegelőn kívül tulajdonosaiknak egyéb hasznót nem hajtanak. Pedig ezeknek az óriás területeknek legnagyobb része sűrűn be volt növe a legszebb őserdővel, melyben

TÁRCZA.

A megtámadott erdőőr.

(Erdész levél.)

Már az igaz, hogy egyik embert a sors folyton tenyerén hordja, a másikat pedig ugyan azon tenyerével folyton pofozza.

Mező Mihály m. kir. erdőőr is szomorúan bizonyítja, hogy biz' ő az utóbbiakhoz tartozik. Alig épült föl a vadkan szakgatta sebekből, már is itt van ni, újból majd az erdőben hagyta fogát. Márczius hó 23-án kiment védkerületébe a „Sziget-kőhát” nevű pagonyba, körültekinteni a védkerületet. Mikor a „Szerelemlázalja”-nevű erdőrészbe ért, két oláh-atyafit látott, a mint egy-egy kötés botfa elcsaklításán fáradoztak. Beakarta lopni őket, de azoknak is volt jó szemük; észrevették a jágert s ill'a berk, nád a kert, úgy el iramodtak, mint a forgó szél.

Mező az egyiket üldözőbe vette s folyton nyomába tartva a kőkenyepataki dülőig, míg el nem vesztette szemei elől, de ott a meredek bokros oldalon megbujt a gazember, úgy hogy üldözője már csaknem fölhagyott a reménnyel, a mikor észre vette a bokrok imbolygásából hollétét.

Megkerülte tehát az oldalt s a mint a cserjék közt már felülről lefelé haladt, úgy 8—10 lépés távolban egyszerre vették észre egymást a fatolvajjal.

Utóbbi hirtelen fölkapott a földről egy 50 cm. hosszúságú és 5—8 cm. vastagságú tölgyfa darabot s azt az erdőőr fejének hajította.

A fadarab Mezőt balfüle fölött érte a hova egy 5 cm.-nyi szilánk bele is tört, a miből 3 cm.-nyit maga az erdőőr tört ki, 2 cm.-nyit pedig az orvos vett ki a bőr alól.

Mező az ütésre nyomban összerogyogott, de eszméletét csak egy pillanatra vesztette el, mert a következő másodperczben fölocsudva kábultából, bár fölkelni még nem birt, fejét fölemelte s gyilkosát és fegyverét

gyakran fölhangzott a vadász urak kürtje, mikor nemes hévvel hajszolták benne a különféle vadakat, köztük akkori állatvilágunk óriását, a már nálunk teljesen kiveszett bölényt, mely most már csak Oroszországban található s ott is csak az mentette meg a végelpusztulástól, hogy a kormány vette védelmébe s bántalmazását a legszigorúbban tiltja.

A régi idők rabló gazdálkodása hazánknak ezt a legszebb díszét és legnagyobb jövedelmi forrását századokon keresztül annyira kiirtotta, hogy ha ennek hirtelen gát nem vettetik, alig maradt volna valamirevaló erdőnk.

Nem czélunk itt az erdőségek különféle hasznait elősorolni, ismeri azokat mindenki, ismerik kivált tisztelt olvasóink, kik egész életüket azok fenntartására és tovább fejlesztésére áldozzák, hanem csak arról akarunk szólni, hogy mik a tapasztalataink a kopár területek befásítása körül időkben követett eljárásnál.

A kopárok befásításának kérdését első sorban a magas kormány vette kezébe s annak helyes megoldásán már évek óta fáradozik s bár sokat tett ezen a téren és nagy áldozatokat hozott, az eredmény még mindig nem felel meg a várakozásnak.

Ennek okát abban találjuk, hogy az ügy iránt éppen azok érdeklődnek legkevésbé, kiket legjobban érdekel: maguk a kopár területek tulajdonosai.

Az erdősités sok költséggel, nagy fáradtsággal van egybekötve, a fiatal erdőnek az őrzése sok pénzbe kerül, a haszon pedig, melyet belőle várunk, olyan távol van, hogy azt csak utódaink élvezhetik valamikor. Nem vélünk tévedni akkor, mikor ezt tartjuk ama hanyagság és vétkes könnyelműség okának, melyet ezen a téren tapasztalunk.

A vagyonos urak — tisztelet a kivételeknek — inkább nagyuri passióiknak élnek, mintsem olyanba tennének nagyobb befektetéseket, minek hasznát ők maguk talán soha látni nem fogják, ezeknél azonban ilyen szűkkeblűséggel csak szórványosan találkozunk, annál szomorubb az állapot a községeknél, melyek legnagyobbbrészt nem igen törődnek azzal, hogy határuk egy része kopáron, csupaszon disztelenkedik, sőt még örülnek annak a hitvány legelőnek, melyen a legelő jószág tulajdonkép nem is legel, hanem csak sétál. Az adók különféle nemei annyira megterhelik a népet a mostani mezőgazdasági válság mellett, hogy ember legyen a talpán, ki rábirja még külön költséges befektetésekre, a kényszer pedig vajmi keveset ér, mert hiába akarjuk a tökött a víz alá nyomni, az mindig csak föl fog ugrani a víz színére. Már pedig éppen a községek tehetnek ezen a téren legtöbbet, mert egy kis közmunka szaporítással minden egyéb költség nélkül könnyen végezhetnek el minden munkát.

kereste szemeivel. Utóbbi ott hevert mellette, előbbi a „Hányász“ nevű erdőrész felig látta inálni.

Mikor ereje vissza tért, fölkel, és most már nem csak a szolgálat érdekétől — de a bosszu érzetétől is sarkalva ő is a hányászi oldalnak tartott.

Feje szédült, léptei meg-meg rokkantak, ereje többször elhagyta, hanem azért csak tovább sietett, keresni megbántóját. Ő kelme úgy látszik nem volt elkészülve a viszontlátásra, mert egy tuskón ülve fáradalmait pihente ki, vagy talán a kisbíró szólalt meg benne: mert csak akkor vette észre az erdőőrt, a mikor tőle 4 lépésnyire volt.

Nem sokáig gondolkodott. Ujból futásnak eredt, utközbe folyton hátra tekintgetett, mert M. utána kiáltott:

„— állj meg, mert lelőlek!“ — s közbe többször felbukott, a kezében tartott sertés szuró késnyi bicskáját is elejtette s a mikor fölemelni akarta, újból elesett; ekkorra már utólérte s fegyverét reá fogva, vérző sebére mutatva rá kiáltott:

— Most add meg magad és mars előttem be a városba, mert különben halál fia vagy!

Szemei villámokat szórtak, úgy nézett ki, mint egy bosszuló félisten.

— Hogy hinak? — kérdezte Mező a fatolvajt.

— Tyipér Mitru. —

— Hova való vagy.

— Kabolapatakra.

— Hát a társad?

— Az is oda való, de a nevét nem tudom.

— Add a kezeidet, hogy megkössöm.

— Nem én uram, inkább lefekszem a földre, de megkötözve nem megyek.

Mező belátva, hogy a jól megtermett edzett férfiúval ő mint megsebesült nem bírta, beleegyezett a föltételbe, de figyelmeztette az atyafit, hogy ha a szökés, ellenszegülés vagy az újbóli megtámadásnak csak egy mozdulatát is látja, rögtön lelővi. (persze ezt csak mondta a jámbor, mert hisz ha megtenné, még ő kerülne a hüvösre; ez már meg szokott dolog; nem is

Legnagyobb baj az, hogy mindent csak a kormánytól várunk; ha az ad csemetéket, ha e mellett egy kicsit szorongatják is a birtokost, még csak megy valahogy a dolog, de bizton merjük állítani, hogy akárhány olyan, ki kénytelenségből kért ugyan csemetéket, de készlet hiányában nem kaphatott, még örül ennek: legalább megmarad zsebében a többi kiadás.

Arra, hogy magának csemetekertet állítson s abban a szükséges csemetéket maga termessze és nevelje, a kopár területek birtokosai közt alig gondol valaki.

A törvény elrendeli, hogy minden községnek legyen faiskolája, mely a mellett, hogy a lakosságot gyümölcsfa csemetékkel látja ell, még arra is szolgál, hogy a tanuló ifjuság a fatenyésztés foglalkozásával megismerkedjék, legalább így kellene annak lenni, bár nem hiszszük, hogy úgy legyen, mert jól tudjuk azt, hogy akár hány olyan rendelkezés van, mely csak a papiron van meg, de foganatosítva nem lesz. Az ilyen csemetekertekben bizon lehetne egy kis helyet szorítani az erdei csemetéknek is és azok gyomlálásához, öntözéséhez az iskolás gyermekeket fölhasználni akkor, mikor idejüket gombozással és más haszontalansággal töltik.

Annak a magnak az ára, melyet bevetünk, annak a kis földterületnek a haszna, melyet fölhasználunk, olyan csekély, hogy alig jöhet

feltűnő. Sajnos de való.) Így kísérté be a megsebesült erdőőr támadóját a máramaros-szigeti m. kir. erdőgondnoksághoz a honnan a rendőr kapitányi hivatal vette pártfogásába, a hol kiderült, hogy hamis nevet és lakhelyet mondott be az erdőőrnek, mert valódi neve: Szászán Alexa és Szaploneza községbe való.

Az ipse mindent tagad, azt állítja, hogy az erdőört ő nem bántotta, úgy lehet, hogy az elesett és akkor sebesült meg.

Igaza van, kinek-kinek kötelessége a saját bőrét úgy védeni, a mint legjobban tudja.

A rendőrkapitányi hivatal mint bünyenyítő ügyet át tette a központi vizsgáló bírósághoz s ezzel együtt a bűnös a törvényszéki börtön komor falai közé került. Ott várja most méltó büntetését.

Kiváncsi vagyok reá, mint ítélt fölötté a bíróság. Annak idején, ha tért enged szerkesztő ur, b. lapjában azt is megírja igaz hive

Kulcsár Pál.

számításba, pár év múlva pedig abba a kellemes helyzetbe jutunk, hogy kopár területeinket minden idegen segítség nélkül nagy hasznunkra és lelki gyönyörűségünkre beerdősíthetjük.

A legkeresettebb fanem az ákácza volt a fönt idézett kimutatás szerint és a készlet hiánya is ennél a legnagyobb. Az ákác meg is érdemli, hogy szaporíttassék, mert a mellett, hogy kitűnő tüzelőfát szolgáltat, szerszámának is nagyon alkalmas, sőt mint jól hasítható, az annyira keresett szőlőkarónak is fölhasználható. Tenyésztése azért is előnyös, mert majd minden talajban, még a futóhomokban és szépen diszlik és gyorsan nő, kivágása után pedig nem szorul utánültetésre, mert messze szétágazó gyökereiből újból kihajt s minden fáradság nélkül följul.

Egy kis jóakarát, egy kis igyekezet kell csak s ne akarjunk minden terhet a kormány vállaira nyomni, hanem abból magunk is vegyük ki részünket s pár évtized múlva a legvirágzóbb erdészetünk lehet a föld kerekiségén.

Erdészeti altiszti kör.

E címet viseli a bustyaháza m. kir. erdőhivatal altiszti személyzete által a folyó évben megalakított erkölcsi egyesület. — Azért mondom erkölcsi egyesület, mert főcélja az erkölcsök nemesítése a közművelődés terjesztése, az egyetértés és összetartás meleg eszméjének előmozdítása.

Szinte hihetetlennek, szinte csudálatosnak látszik az ember előtt ennek lehetősége. — Az a testület, mely eddig csak elnyomatás keserű érzete s az étellel való nehéz küzdelem terhe alatt nyögött, fel veti fejét, tért kíván hódítani, szórakozást akar keresni abban a társadalomban, melynek felvirágoztatásához verejtékes munkájával, s hazafiúi érzelmeinek egész melegével járul hozzá? Ezek a szolgálattelkek, kiknek egyedüli élvezetüket a folytonos munkában kéne feltalálniok, szellemi táplálék után is esengenek, társulni akarnak? Igazán vakmerő törekvés, mondják némelyek azok közül, kik rózsaszín üvegen nézik az életet, dusalkodnak a a jóban és élvezetben, de rövid ésszel nem gondolnak arra, hogy hát hiszen az az erdőőr is oly anyagból van gyúrva mint ők, azok a vágyak élnek lelkében, mint bennük s hogy ezen szegény emberek az ő általuk élvezett sok jónak alig egytizedrészét óhajtják.

Igen, beszélnek, de ez mind nem akadály arra nézve, hogy kitűzött célunk felé ne haladhassunk, s bustyaháza kartársaink példáját ne követhetnők. —

Sőt annál nagyobb lelkeséssel kell hogy dolgozzunk, annál nagyobb örömmel üdvözljük a bustyaházai új intézményt, mint első úttörőt azon az áthatatlannak látszó homályon keresztül, mely nagy testületünket oly mélyen elszigetelte a társadalomtól.

Megtört hát a jég, mozogni kezd az a nagy tömeg is, mely eddig mozdulatlanul mint egy nagy halott közönnyel látszott tűnni számkivittetését a társadalomból, mellőztetését a földi javoknál. — Csak dolgozott, de a munka után oly édes pihenést, a léleknek oly feltétlenül szükséges szorakozást sosem élvezhette, mert erre sem alkalma, sem pedig módja nem volt. — Pedig csak erős akarattal rajta lenni, az akadályokat leküzdeni kellett, hogy saját köre legyen, hol otthon érzi magát, kicserélheti gondolatait, elpanaszolja fájdalmát, s ártatlan, de lelket emelő, nemesítő szórakozásokban találhatja fel örömét.

Külömben a bustyaházai „Erdészeti altiszti kör” megalakításának eszméje sem mai keletű. — Évek óta vajdik, évek óta küzd a személyzet a folytonos utjába gördített akadályokkal, melyek hogy valóban komolyak és roszakaratuak voltak, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy teljes három esztendei szívós türelemre; kitartásra volt szükség, míg ezen eszme a megvalósulásba átmehetett.

De mégis nyélbe van ütve, s szép jövőre, virágzásra van reménye, mert daczára annak, hogy alapszabályai még jóváhagyás alatt vannak, már is oly nagy figyelemben, érdeklődésben részesül, oly válogatott elemek kívánnak tagjai lenni, hogy céljának sikere bizonyos.

A megalakulás tényét azonban nagyrészt egy kiváló férfiúnak, a bustyaházai m. kir. erdőhivatal főnöke: Füstös Kálmán m. kir. erdőmester urnak köszönheti, ki meleg érdeklődésével elárulta azt, hogy altiszti személyzetét szereti, boldogulását szívén hordja, s finom érzékével emberismeretével belátta azt is, hogy ezen testületet, mely fontos munkát végez, figyelemre méltó hasznót hajt, nem elnyomni, hanem felkarolni kell, hogy ez által munkakedve szorgalma fokozódjék. — Elfogadta a kör főpártfogói — diszelnői tisztét, s nemcsak szellemileg, hanem anyagilag is támogatni kegyes azt a kört, mely természetszerűleg még a kezdet nehézségeivel küzdök. — Az Isten éltesse őt sokáig!

Én reméllem, hogy többi kartársaink is követni fogják e szép példát, mert hiszen csakis így érhető el legfőbb és ez idő szerint legsürgősebb célünk a „tömörülés” mely nélkül tudvalevőleg keresztül vinni semmit sem lehet.

Balogh Béla
m. kir. erdőőr.

LEVELEZÉS.

Rozsnyó, 1897 évi márczius hó 27-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

A Gömör vármegyében fekvő Pelsőcz városának ugynevezett „nagy hegy”-en, melynek tengerszínfeletti magassága meghaladja a 600 métert, van egy igen szép erdeje, az erdőnek pedig egy nagyon derék gondozója van, Barkai János szaktársunk személyében, ki a mellett, hogy szakmájában nagyon jártas, még kitűnő vadász is. Ennek egy érdekes vadász kalandját akarom itt röviden elmondani, azt hiszem, hogy a vadászatot kedvelő tisztelt olvasók előtt nem lesz érdektelen.

Nevezett barátunk védkerülete nagy, telve a ragadozó és hasznos vadak minden nemével; lakása bent van az erdő mélyén, az ugynevezett hármashércz közepén, melytől községe 2 óra járásnyira fekszik s így valódi remete életét él s egyedül hivatásának és vadászszenvedélyének áldoz. Nem a hajnali harangszó, hanem a fülemile csattogása, a gerle bugása ébreszti.

1894-ben egy szép októberi őszi napon, midőn a kocsányos tölgy makkja már javában pörgött, a lakásától alig két puskalövésnyire néhány vaddisznó nyomára akadt s rögtön elhatározta, hogy kiveszi belőlük a vámot. Magához véve egyedüli hajtónak cselédjét, egy 14 éves virgoncz fiut, ennek megadta a szükséges utasításokat, ő maga pedig elállott az általa jól ismert váltóra. Nem tellett bele 10 percz s az eredmény már is mutatkozott, mert egy szép süldő malacz egyenesen állásának tartott, vesztére, mert alig hogy kidugta fejét a sűrüből, durrant a fegyver s az áldozat ott feküdt vérében. Még a lőpor füstje el sem oszlott, újra ropogás hallatszott s a mire Barkai nem is gondolt, egy jókora medve ütötte ki fejét. A vadász nem volt rest, hanem biztos kezével oda gyújtott másik csővel a medvének s ez abban a pillanatban elterült a már kiszenvedett malacz mellett.

Elámulva ezen a nem várt szerencsén, vadásznak elmélázva nézte két áldozatát s eszébe sem jutott, hogy puskját újból meg kell töltenie, de mily nagy lőn megütközése, midőn egyszerre észreveszi, hogy itt ám a meglőtt medvének az élete párja is!

A hűséges élettárs oda ment holtra sebzett társához s azt addig rázta és verte, míg csakugyan fölcudott kábultából s fölemelkedve, vánszorogni kezdett, társa meg hűségesen támogatta, terelgette s elkísérte pár száz lépésnyire, ekkor azonban vissza fordult a társát megsebző ellen. Barkai csak akkor tért magához, midőn veszedelmes ellenfele már alig volt tőle 30 lépésnyire s gyorsan tölteni akart, de a nagy sietségben a töltényt a gyuszöggel lefelé dugta a csőbe s hiába igyekezett fegyverét bezárni, ez nem sikerült; a tévedés helyrehozására már nem volt idő, mert a medve már alig 3 lépésnyire volt előtte s hátsó lábaira állva, támadásra készült, közbe iszonyu bő-

géseket hallatva. Már-már elkerültetlenné látszott az egyenetlen tusa, midőn — mintha az égből pottyant volna, megjelent a segítség Barkai barátunknak derék vadászkutyája képiben. A hűségesebb állat hátba támadta a medvét s erős fogaival belekapaszkodva, hátra rántotta a támadót s annak figyelmét elvonta gazdájától s így mentette meg ennek életét.

Egy más ízben ugyanez a kutya mentette ki a veszélyből, mikor egy sebzett vadkan rontott ellene. Borkai nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem félre ugorván, a mellette elrohanó vadra vetette magát s úgy lovagolt a hátán vagy 10 lépésnyire, ekkor azonban a sűrűségben a galyak lesodorták s ő elterült a földön. A vadkan most visszafordult s fogcsattogtatva rohant rá s már-már neki akasztotta volna agyaráját és fölhasítja, ha ebben a pillanatban ott nem terem a hűségesebb kutya s el nem kapja a dühöngő vad fülét, melyet azután Barkai egy jól irányzott késszurással teljesen ártalmatlanná tett, de a szegény kutya is megadta önfeláldozásának az árát, mert a dühös vad elkapta egyik lábát s annak csontjait szilánkokká morzsolta. A szegény hű pára nem is gyógyult föl többé s hogy kinjait ne lássa, gazdája elhatározta lelövését. Könnyező szemekkel vitte ki oda, hol tusája volt a vadkannal. A mit sem sejtő hű állat három lábon ugrolva ment vele s még ekkor is fölvert egy vaddisznót, melyet az ügyes vadász nyomban le is terített s a másik lövést vérző szívvel bocsátotta élete megmentőjének szívébe. Ott nyugszik a derék állat a hegyek aljában, melyek mint valami emlékoszlop, merednek fölötté az égbe.

Szívélyes üdvözlettel vagyok szerkesztő urnak
igaz hive
Mikó László
járású erdőőr.

Nagy-Várad, 1894. márczius 27.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy érdekes vadászkalandról számolok be, melynek magam is részese voltam.

Mint amolyan faczér ember, ki most sehol sem vagyok alkalmazva, gyakran kirándulok a h. k. száldobágyi szaktársamhoz (nem a faczérásban szaktárs, hanem abban, hogy magam is az erdészet szolgálatára szántam fejemet) egy kis vadászatra.

Mult évi deczember hó 11-én szintén kiballagtam, abban a biztos reményben, hogy sikerülni fog egy pár vörös bundást kiforgatni bundájából. A gaz kópékát úgy szoktuk lépre csalni, hogy a leskunyhó közelében döglött lónak a hulláját verméljük el, melyre azután a rókák oda szoknak. A mondott napon úgy esti fél hétre járhatott az idő, midőn a kunyhóhoz értünk s elfoglaltuk helyeinket a lövéseknél, de egész 10 óráig hasztalanul várakoztunk, a hunczutok nem mutatkoztak. Ekkor társam megszólított:

— No öcsém most álj helyt magad, én majd egy kevésbé lepihenek.

Alig állok úgy magamban pár percet, hát látom, hogy az erdő sűrűjéből egy vörös bundás kidugja ravasz fejét és erősen szimatol, de mintha nem lenne a döghus inyére, hirtelen megfordul és elinal. No erre én is kifogytam a türelemből s miután társamat fölébzesztettem, magam le heveredtem pihenni. Alig hogy ledülök, társam meglök a lábával s int, hogy figyeljek. Oda nézek, hát uramfia! a lóhúson egy akkora vadkan lakmároz, mint egy borju. Ekkor már társam 10-es caliberű fegyvere neki volt irányítva s csakhamar el is dördült, a vadkan, pedig a lövéstől lapoczkán találva nyomban összerogyott. Nosza kifelé mindketten nagy örömmel, hogy szükség esetén megadjuk neki a kegyelemlövést, de milyen nagy volt bámulásunk, mikor kijutva észrevettük, hogy biztosnak vélt zsákmányunk már a sűrűben csörtet!

Sebaj, gondoltuk, majd megfekszik valahol s elvérzik s reggelre kelve kicsápázzuk.

Korán reggel mindjárt neki indultunk a keresésnek, de órák hosszat fáradoztunk eredménytelenül. Helyenkint megfeküdt ugyan a vad, de egy kis vér hátrahagyásával újból tovább ballagott. Jó három órai keresés után egy jókora darab csontot találtunk, egész friss vértől festve s már reménykedtünk, hogy megkapjuk zsákmányunkat. Egyikünk a sűrűség egyik oldalán, másikunk a másikon tartott előre. — Egyszerre társam oda int magához s egy nagy fetrengés-nyomra mutat s onnan alig 15—20 lépésnyire volt a vad, mely nem birt elejére állni, csak hátulsó lábaival lökte magát előre, míg végre megint lábra kapott s az alig 10 percnyi távolban fekvő káptalani erdő sűrűjében eltűnt szemeink elől.

A szerkesztő ur szives engedelmeivel máskor is bekopogtatok közleményeimmel. (Kérjük. Szerkesztő.)
A szerkesztő urnak igaz hive

Szabó Sándor
erdőőr.

Különfélék.

A legöregebb magyar asszony. Így nevezték Csik-Szépvisen özvegy Petres Antalnét. Az agg matróna nem kevesebb, mint 115 évet élt s a földi lét nyomorúságai közt mindössze is csak egyszer gyötörte meg a betegség. Halála is csendes, szelid volt, mint az őszi hervadás. Egyetlen unokája maradt, Petres Ignác csik-szentmihályi birtokos, a ki gondoskodott a nagy kort ért urasszony diszes eltemetéséről.

Hatalmaskodó csendőr. Zala-Szent-Gróthról írják, hogy a környéken nagy megbotránkozást kelt Názer csendőrőrsvezető eljárása, melylyel minden ok nélkül megsértette a csányi körjegyzőt. A jegyző ugyan is szőlőkarókat vásárolt Nátrán József örvényeshegyi

lakostól. Később azonban kitűnt, hogy a fát lopta s a csendőrök erre átadatni rendelték azt a német falui erdővédnek. A kehidai uradalmi erdővéd erre a magának reklamálta a karót s az őrsvezető neki adott igazat. Beállított tehát ismét a csányi körjegyzőhöz s nagy hangon felszólította, hogy már ne a németfalui, hanem a kehidai kasznárnak adja ki a fát, még pedig rögtönösen. A jegyző hajlandó volt a csendőr felszólítását teljesíteni, csupán azt a szerény megjegyzést kockáztatta meg, hogy talán még sem helyes eljárás, hogy az őrsvezető egyszer ennek, másszor annak tulajdonába rendeli a fát teljesen önhatalmuan. Názer csendőrőrsvezető a jegyző szavai miatt éktelen dühbe jött, a kíséretében levő csendőrnek „szuronyt szegezz”-t vezényelt, fegyverét a körjegyzőre emelte, aztán megparancsolta egyik csendőrnek, hogy vegye elő a lánczokat és vasaltassa meg az ő rendelkezéseit bíráló jegyzőt. A dolog nagyon komoly esetté fejlődött volna, ha a jegyző nem tiltakozik erőlyesen. Így aztán a hatalmaskodó csendőr eltávozott, de a megsértett jegyző az erőszakoskodásért panaszt tett a kerületi parancsnokságnál.

Villamos patkányfogók. Egy amerikai föltaláló — mert „föltaláló” ő a mesterségére nézve — legutóbb egy olyan patkányfogót szerkesztett, melyben, a villamoságot alkalmazva, mindjárt ki is végzi a fogságba került patkányokat. A készüléken, melyhez egy kis villamos elem van csatolva, két széles vaslemez van, a melyeket kis porcellán-köz szigetel el egymástól. A második lemezen sonka, szalona és más ilyen, patkány-szívnek drága csemege van, de mikor a patkány az első vaslemezen végig menve első lábait ráteszi a második lemezre, ezzel helyreállítja a villamos áramot, mely keresztül rohan a testén és azzal együtt, hogy a patkányt egy üregbe sülyeszti, egyszerre mind agyon is üti.

Egy tanító, egy cigány és egy vadkan. Sárospatakról írják a következő nem kevésbé mulatságos történetet: Az ottani uradalom jószágigazgatója érdekes vaddisznóvadászatot rendezett nevenapja alkalmából vendégei tiszteletére. — A környékbéli előkelőség majdnem kivétel nélkül jelen volt, midőn a házi ur indítványozta, hogy a férfi társasággal jó lenne egy kis vadászatot tartani, mert — mint mondá — nem messze a tanyától egy vadkan még nappal is jár. Az indítványt egyhangulag elfogadták s fegyverrel felszerelve megindultak az „Enyednek” nevezett erdő felé. Fáradtságuk nem is volt eredménytelen, mert csakhamar ráakadtak egy vadkanra, közel az erdőszélhez. Hogy-hogy nem, de a vadkanra, N. D. tanító és egy Nátyi nevű czimbalmos cigány — a kit szintén magukkal vittek — akadtak rá. Azonnal megkezdték a tüzelést a fenevadra s ezt addig folytatták, míg a töltényük el nem fogyott. Ekkor azonban a bátorságuk is elfogyott, mert daczára, hogy vagy tizet bele lőttek — a vad meg se mozdult. A két rémült vadász ijedtében felmászott egy fára, a honnan még akkor sem akartak lejönni, midőn a vadásztársaság odaérkezve a vadat pusztá kézzel simogatni kezdte és nagy derűtség

között konstataulta, hogy a félelmetes állat — szalmával volt kitömve. Nátyi cigány még soha oly örömmel nem zendített rá a magyar dalokra, mint most, hogy megszabadulhatott a fenevad karmai közül.

Ujkori Matuzsálem. Az amerikai lapok azt a hirt közlik, hogy ott Guadalahere városában egy Camprede nevű paraszt ember 154 éves korában halt meg. Anyakönyvi kivonat tanúsítása szerint ez a ritka ember 1742 évben született Spanyolországban, Walladoliban s mint gyermek költözött át Amerikába.

Hol fogy a legtöbb sör? Erre a kérdésre megfelel Angolország mult évi statistikája, melynek táblázatai szerint söradó fejében a sörgyártók és korcsmárosok nem kevesebb, mint kétszáz millio forintot fizettek az állampénztárba. Vannak ott sörgyarak, melyek tiz millió forintnál több söradót fizetnek évenként.

Kettős halálos ítélet. A cillii esküdtszék két rabló-gyilkos fölött mondott ki halálos ítéletet. Dobin Jakab és Kaiser Márton bérese ez év első napján Rollenbergben — Marburg mellett — megölték Schlenz Vilma korcsmárosnét, azután kirabolták. Harmadnapra elfogta őket a csendőrség s a cillii esküdtszék tegnap mindkettőt kötél általi halálra ítélte.

A hol nem csókoloznak. Vannak országok, a hol a csók egészen ismeretlen fogalom. A Kelet számos birodalmában, Birmában, India, Kína és Japán számos részében, sőt a Csendes Óceán számos szigetén is vannak oly néptörzsek, a melyek nem ismerik a csókot. A fiatal, mandulaszemű japán nőknek fogalmuk sincs arról, hogy milyen gyönyörűség lakozik egy csókban s hogy micsoda jelentősége van, bár rózsás ajkuk érti a módját, hogyan kell csábítólag mosolyogni. Nem egy szerelmi bubánatban epedő kinainak, vagy tüzes hindunak eszébe sem jut, hogy kedvesét megcsókolja s az anyák azokban az országokban keblükre szorítják ugyan kisdedeiket, de nem csókolják meg. Érdekes, hogy ebben a dologban a a trópusi éghajlat s a sarkvidék találkoznak egymással. Az eszkimók sem csókoloznak soha.

Árviz Máramarosban. M.-szigetről írják május 31-ről: Vármegyénket, mely ugysis annyi bajjal küzd, újabb csapások látogatják. Az árviz, mely pár napi esőzés után a vármegye sok helyét elöntötte, termérdek kárt okozott. Az állami, megyei utak s vasuti töltések megvannak rongálva és a mennyiben a havasokon még óriási a hó, még újabb katasztrófáktól félhet a megye lakossága. Az árviz az Akna-Szlatinára vezető utat is elárasztotta. A Tisza-Bilin községnél elvitte az állami ut hidját, Rahó községnél a sziki patak csinált nagy károkat. Több helyen volt gegycuszamlás, Bilinnél a tiszavölgyi (sziget-körösmezői) vasuti töltés beomlott s rövid időre a közlekedés is fennakad. A megyei utakon a veszedelmes Sopurka-patak elvitte a kabolapójánai, a gyertyánligeti

utat: az Iza folyó Vámosfalvánál és Tisza-Körtvélyesnél elvitte a megyei utat, a szlatinai vashidnál pedig átcsapott a megyei uton — s az Akna-Szlatinára vezető ut is elárasztatott. Kutka Kálmán alispán személyesen intézkedett a közlekedés helyreállításáról. Nagy a kár a földekben, ingóságokban is. Tömerdek szálját sodort el az árvíz a rakpartokról. A bocskói szódagyárnak több száz hasáb fáját usztatták el a dagadó habok. A Tisza, Iza folyó melletti községek kára tetemes, a félelem nagy, mert még a múlt héten is öles hó volt a hegyeken, úgy hogy a csendőroket szállító szekerek eltévedtek a Priszlopon.

A nazarénus lelkiismerete. Szegedről tudósítanak: Csóli Gyapjas Mihály nazarénus földmives Pálffy polgármester előtt bevallotta, hogy kilenc év előtt, erdőosztás után, Kis Tóth Istvánt szíven lötte. Annak idején vád alá is helyezték, de Gyapjas mindent tagadott s elegendő bizonyítékok híján fölmentették. Most, ugymond, azért vall, hogy lelkével kibéküljön.

Önhamvasztás Kolozsváron. A regés Ázsiában, a hol még őskori bálványok szobrai előtt ég az oltár tüze, ha a hindu férj elhagyja a szenvedések e földi birodalmát, hitvestársa követi őt a halálba. Oda lép az égő máglyára s nagy önmegtagadással várja, míg a felcsapódó lángok a legnagyobb kinok közt kioltják életét. Ilyenforma halált választott magának Gáspár Mihály, a ki egyszerű sütőmester volt a kolozsvári Kövespad-utczában. Leöntötte ruháit petroleummal, azután kiment a szénás pajtába s az ott levő takarmányt is leöntözte kőolajjal. Mikor így elkészült, akkor lefeküdt az önmaga által rakott máglyára és felgyújtotta a körülötte lévő szalmát. Egy pillanat alatt sárga láng csapott az égre, szennyes füst lobogott - kavargott a szélben, a mely egy örületes kiáltás hangját ragadta magával. Tüzoltók, rendőrök, katonák, a városnegyed ijedt közönsége s jajveszékkelő asszonyok álltak körül Gáspár Mihály máglyáját, melyen megszenesedett tagokkal feküdt a becsületes sütőmester holtteste. — Isten irgalma volt, hogy a szél nem fordult a város felé, mert akkor talán még most is szólana az őrtorony kétségbeesett, segélyhívó harangszava.

Rablások Aradmegyében. Aradmegyéből két rablási esetről értesítenek. Az egyik almási határban történt, a hol Grosz Ignác kereskedőt megtámadta Tomucza Juon és Synor Isztime. Aldozatukat félholtra verték, elraboltak tőle 126 frt pénzét, kocsiját s lovát. A rablókat még azon az éjszakán letartóztatták. — A másik rablás Ó-Szt.-Anna községben fordult elő. Bugy Eftemie gazdaasszony déli 11 órakor a piacra indult malaczkokat vásárolni. A nyílt utcán azonban Zerna Pável és Tódor leütötték s elrabolták 80 forintját. Az asszony alig marad életben. A rablókat elfogták.

Négyszeres halálos ítélet. — Budapesten most három éve gyilkolták meg és rabolták ki Velkovits Gitán szerb marhakereskedőt. A gyilkosságot Kovács János, Marosi Sándor, Kiss Horváth István és Kerti Szabó

Sándor követték el, a kiket a törvényszék kötél általi halálra ítélt. Felebbezésük következtében a tábla elé került az ügy, mely a négyszeres halálos ítéletet megerősítette. A tábla ítéletét ma hirdette ki a törvényszék az elítéltek előtt. A vádlottak közül csak Kovács Jánosnak volt némi megjegyzése, de azért ő is a többivel együtt felebbezést jelentett be. Az ügyész tudomásul vette az ítéletet s arra kérte a törvényszéket, hogy az iratokat hivatalból is terjeszsze a kuria elé.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Alkalmazást keres egy okleveles erdőőr, ki több évi szolgálat után ez idő szerint már 4 év óta egy 2200 kat. hold kiterjedésű erdő kezelésével van megbízva mint számadó erdőőr. Ezen felül két éven át az államerdészethnél erdőbecslésnél és rendezésnél foglalkozott s így az erdőnek üzemterv szerinti kezelésében teljesen jártas. Az illető 30 éves, nős, rom. kath. vallású. Ajánlatok Pál János czimére, Lehi puszta, u. p. Gömör-Simonyi, küldendők. 2—3

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óráüzlete.

Alapítvány 1847.

P. Braunweller & Co.

ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE.

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölteinek.

KÖRMEND. LEITNER JÁNOS KÖRMEND.

Lég és Gőzfűtéssel berendezett magpergető Intézete. Gőzerőre alkalmazott legújabb szerkezetű tisztító gépekkel.

Az 1896 évi ezredéves országos kiállítás Buda- pesten az ezüst állam éremmel kitüntetve.					Az 1896 évi ezredéves országos kiállítás Buda- pesten az ezüst állam éremmel kitüntetve.				
Az itt kitüntetett csiraképességet jótalok következő százalékokozatban					Az itt kitüntetett csiraképességet jótalok következő százalékokozatban				
ÁrakKörmend- ről 100 Kgr.					ÁrakKörmend- ről 100 Kgr.				
fl.					fl.				
5 Kgr csomag bérmentve					5 Kgr csomag bérmentve				
ÁrakKörmend- ről 1 Kgr					ÁrakKörmend- ről 1 Kgr				
fl.					fl.				
Arjegyzék 1897. tavasz.					Arjegyzék 1897. tavasz.				
I. Fenyő-magvak:					I. Fenyő-magvak:				
Erdei fenyő (Pinus sylvestris) — —	75—80	200,—	10,50	2,20	Hamvas égerfa (Ainus incana) — —	100,—	6,20	1,30	
Fekete fenyő (Pinus austriaca) — —	75—80	230,—	12,—	2,50	Hegyeslevelű jávor (Acer platanoides)	30,—	2,—	—,40	
Vörös fenyő (Pinus larix) — —	40—50	100,—	5,50	1,50	Közönséges jávor (Acer pseudopl.) — —	40,—	2,50	—,50	
Lucz fenyő (Abies excelsa) — —	80—85	140,—	7,50	1,20	Mezei juhar (Acer campestris) — —	40,—	2,50	—,50	
Jegenye fenyő (Abies pectinata) — —	40—50	50,—	3,—	—,60	Körlevelű jávor (Acer negundo) — —	40,—	2,50	—,50	
Sima fenyő (Pinus strobus) — —	75	500,—	25,80	5,50	Nyirfa (Betula alba) — —	20,—	1,50	—,30	
Czirbolya fenyő (Pinus cembra) — —	—	40,—	2,50	—,50	Körisfa (Fraxinus excelsior) — —	25,—	1,75	—,30	
Tengerparti fenyő (Pinus Maritima) — —	75	63,—	3,75	1,—	Erdei bükk (Fagus Silvatica) — —	32,—	2,50	—,40	
Corsicai fenyő (Pinus Corsica) — —	70	350,—	18,50	4,—	Szil mezei (Ulmus campestris) — —	40,—	2,50	—,50	
Svéd fenyő (Pinus mont. var. unc.) — —	70—75	450,—	24,—	5,—	Cseregalagonya (Crataegus acyacantha)	20,—	1,—	—,30	
Törpe fenyő (Pinus motana) — —	70—75	250,—	14,—	2,80	Gyertyán közönséges (Carpinus bet.)	30,—	2,—	—,40	
Douglas fenyő (Abies Douglasi) — —	—	—	—	18,—	Sepró jeneszter (Spartium scoparium)	50,—	3,30	—,60	
Szurok Fenyő (Pinus Rigida) — —	—	—	—	20,—	Amerikai vörös tölgy (Quercus rubra)	40,—	2,80	—,50	
II. Lombfa-magvak.					Hárs nagylevelű (Tilia europ. grandif.)	75,—	4,30	—,80	
Ákácza (Robinia pseudo acatia) — —	—	35,—	2,25	—,45	Hárs kislevelű (Tilia europ. parvifolia)	70,—	4,—	—,75	
Mezges égerfa (Ainus glutinosa) — —	—	50,—	3,—	—,60	Hárs ezüstlevelű (Tilia argentea) — —	180,—	9,50	2,40	
					Gleditschia háromtöv (— triacanthos)	30,—	2,—	—,—	
					Kocsánytalan (Quercus sessiliflora) — —	1 hektl.	6,—	1,—	—,—

Az árak kötelezettség nélkül a körmendi vasútállomáshoz szállítva, zsákkal együtt, bruttó értendők. Fizetendő Körmenden. Összes magvaim új, szárazminőségben, akár csirázó készülékben, vagy metszési próba után nyert törvénytábla erdészeti csiraképesség szavatolása mellett, a fent jelzett százalékok szerint, addig míg a készlet tart, szállítatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legújabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégétől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk urolag megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ó csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállítói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállítói.

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.